

rsu. Ri-
első fél-
Crisana
tán már
ipensia,
z azon-
ormány
Bona

rmában
ét. Gól-
illetve
Dobra,
nó.

1:10 10
1:9 10
1:6 7
1:14 7
1:11 6
1:12 6
1:19 6
1:17 4
1:38 4
1:15 2

B)

ember
szották
magyar

Fekete
Finta,
irescu,
Ploe-
Válcov.

r az 5.
romá-
előtt.

"11",
nk nő-

össze-
mig a
A leg-
Balog,
Petea

PA

(1:0).
hazai
gyó-

zés a
dt.

Ma-

(2:1)

(3:1).

(:0)

zamu
magyar
Ez-
első
itkos
véde-
sztáz.
atisz-
ben
jpest
éven.
etlen

épés

MAGYAR LAJDA

3 lei

Taxa postală plătită în avans
aprobării Dir. Gen. P.T.

BUDAPEST

VII., Erzsébet-körút 9-11.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 219 (1661) szám * Szerda, 1937 október 27

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Ajándékok és kitüntetések a trónörökös ünneplése alkalmából

A miniszterelnök köszöntője az ünnepelthez. — Mihály nagyvajda első nyilvános felszólalása

Bucuresti. Saját tud. Hadnaggyá való előléptetése alkalmával Mihály nagyvajda a következő ajándékokat kapta: A kormánytól egy rádiót, a földművelésügyi minisztériumtól két fajlovat, a Nemzeti Banktól két pompás vázát, a légügyi és tengerészeti minisztertől egy gépkocsit, a honvédelmi minisztertől egy díszkardot, az első bucaresti hadtesttől arany dohányszelencét, Elizabeta királynőtől egy platinaórát, a hegyi vadászok dandárjától kar-kötőórát, egy utászredtől vázát, Ploseti várostól selyemszőnyeget, Sinaia várostól diszes vázát, az udvartól rádiót, Fundateanu ezredes-től emailozott órát, iskolatársaitól szépkötésű könyvet. A bihormegyei tanítók íróasztalt, a katonai zenekarok hordozható filmvetítő gépet, a gyalogság vezérfelügyelősége vadász-fegyvert ajándékozott a trónörökösnek.

A király Károly belga herceget az I. Károly-rend és a Pentru Merit keresztjeivel tüntette ki. Károly belga hercegnek és Rydz-Smigly lengyel vezérkari főnöknek az Amintiri II. osztályu keresztjét; Georges tábornoknak, a francia misszió vezetőjének a Pentru Merit I. osztályi keresztjét ajándékozta.

A diszebédén, amely a Peles-kastélyban a katonai parádé után zajlott le, Tatarescu miniszterelnök beszédet intézett Mihály vajdához, amelyben többek között ezt mondta:

— A mai ünnepélyes aktus lezárja a szeretetteljes előkészítés deris napjait. Fel-séges édesapja nagy gondossággal és igyeke-zettel gazdagította értelmét és acélozta lel-két és gyümölcsöző volt a munkálkodása. Megnyitotta Fenséged előtt az életismeret ut-jait. Megismertette az országot, a népet; is-tenfélelemre és emberszeretetre nevelte Fenségedet. Ma új élet nyílik meg Fenséged előtt, tele felelőségekkel. Ezen a napon kér-jük a Mindenhatót, hogy vigyázzon Fenséged életére és nyissa meg számára a győzelmek útját.

Mihály nagyvajda válaszában először Ófel-ségének, majd a miniszterelnöknek köszönte meg a jókívánásokat s aztán kedves apám megszólítással, fiúi szavakkal fordult a király-hoz és meleg hálával köszönte meg az apai irányítást, megígérte, hogy kötelességét minden erejéből teljesíteni fogja.

Az ellenzéki pártvezérek felgyülekezése Sinaiban Goga fellunó tárgyalásai. — Hiresztelés Mihalache lemondásáról

Sinaia. Saját tud. A trónörökös hadnaggyá avatási ünnepe fontos belpolitikai tanácsko-zásokra nyújtott alkalmat. Mialatt ugyanis a kormány tagjai a diszebédén vetek részt, az el-lenzéki pártok vezéreibei a sinaiai szálló-dákban és villákban, ahol el voltak szállásoiva, élénk tanácskozásokat folytattak.

Madgearu villájában Mihalache, Cos-a-chescu és Madgearu tanácskoztak. Goga Oc-tavian Argetoianuval, Gh. Bratianuval és Pa-pacosteával, a Néppárt képviselőjével tartott megbeszélést. Iunian többekkel beszélgetett. anélkül azonban, hogy ennek komoly tárgyalás jellege lett volna.

Fellunó volt a gyakori összejövetei Goga, Argetoianu, Gh. Bratianu és Papacostea között.

ami arra enged következtetni, hogy Sinaian ki-alakult a blokk, amelyet Goga az Agrárpárt-tal, az új liberálisokkal és a Néppárttal tervez.

Bucuresti. Saját tud. Nemzeti parasztpárti körökben sok szó esett a Curentul hírérl, amely szerint Mihalache a pártelnökségről le-mondott volna. Illetékes tényezők kijelentették, hogy ez nem igaz. A párt egysége sohasem volt annyira biztosítva, mint most. Mindenki egyet-len falként tömörül Mihalache köré.

Madgearu kijelentette a sajtónak, hogy ne várjanak Mihalachetól nyilatkozatokat külön-böző kombinációkra vonatkozólag. Ugyanis kétségtelen, hogy Mihalache nem fogja győng-íteni a párt helyzetét azzal, hogy bármilyen for-mában eléje vágjon a dolgoknak.

Kormányváltás Törökországban

Uj miniszterelnökkel maradt a régi kormány

Ankarából jelentik: Izmet Inonu török miniszterelnök hétfő este benyújtotta lemo-nadását. Kemal Atatürk köztársasági elnök el-fogadta a lemondást és Ismir Dzetal Bayar-t, az eddigi gazdasági minisztert bízta meg kor-mányalakítással. Bayar még a késő esti órák-ban bemutatta az elnöknek az új kormány névsorát. Valamennyi eddigi miniszter meg-

tartotta tárcáját, csak annyi változás történt, hogy az új néppárti miniszter Hüüszsi Alatosz lett, a gazdasági miniszteri tárcát pedig Ke-febir, eddigi földművelésügyi miniszter kapta. Az új kormány még az éjszaka folyamán mi-nisztertanácsot tartott. Izmet Inonu lemo-nott a néppárt alelnökségéről is és utóda itt is Ba-yar lett.

Építő munka

(S. I.) — Boldogan és mohón olvassuk a Hangya kis lapjának, a „Szövetkezés”-nek toborzóit, melyekben hétről-hétre ostromol, felvilágosít, vezet és lelkesít. Mohón és türelmetlenül, mintha érdekfeszítő társadalmi regényt olvasnánk, melynek cselekménye tanulságok és megtisztulások felé vezet.

Az új törvény arra kötelezi szövetkezeteinket, hogy 1938 szeptemberéig minden tag részesedését egészítsék ki legalább 500 leire. A Hangya-nak 300 fogyasztási szövetkezete van, összesen 64.000 taggal. Ha minden tag teljesíti kötelességét és kiegészíti részesedését erre az összegre, a Hangyának 32 millió saját tőkéje lesz: elég ahhoz, hogy egész forgalmát saját tőkével bonyolítsa le és ahhoz is, hogy új, kezdő szövetkezeteket hitellel támogathasson és ezzel a népkisebbségi magyarság számára újabb gazdasági erőket, munkaalkalmakat, értékesítési lehetőségeket teremtsen.

Ez a kicsi lap azonban nem elégszik meg azzal, hogy pénzt kérjen tagjaitól, ahogyan a pusztán üzérkedő bankok és egyéb hasonló társaságok szoktak újabb részvényjegyzéseket kérni a jámbor és tájékozatlan közönségtől. Minden újabb cikkében egyszerű és világos szavakkal tanítja és hirdeti a szövetkezeti mozgalomnak mérhetetlen erkölcsi és gazdasági jelentőségét, éppen ma kisebbségi helyzetünkben, hol szinte teljesen a gazdasági térré szorultunk és azon is kizárólag a saját erőnkre.

Különösen figyelemreméltók ebben a sorozatban Harmath Jánosnak, a Hangya hálózat központi vezetőjének cikkei. Ez a kitünő vezetőember, felelőségének teljes tudatában nem riad vissza attól, hogy nyíltan és világosan rámutasson szövetkezeteink nélkülözhetetlen nemzeti jelentőségére és hirdesse, hogy ezen a földön, ebben a helyzetben művelődést, gazdasági és társadalmi emelkedést, anyagi gyarapodást nekünk, magyaroknak egysesgedül a szövetkezés szellemére lehet alapítanunk. Nem riadoznak ezek a cikkek attól, vajjon mi lesz, ha a jövő esztendőben lejár a tíz éves határidő, amit a törvény szövetkezeteink nemzeti-ségi alapra épített önkormányzatának engedélyezett, nem bénítja szövetkezeti lendületét a kishitűség, amivel ez a bizonytalanság annyi derék szövetkezeti embernek lobkét megfertőzi, hanem nyugodtan dolgozik, toboroz és — hisz a szövetkezeti gondolat jövőjében, ami önkormányzat és szabadság nélkül sohasem következhetik be.

A szabadságot, az önkormányzati gondolatot nem lehet megosztani, nem lehet egy vagy más területre szorítani: éppen olyan kevésbé lehet ezt, mintahogyan nem lehet kezekben, vagy lábokban a vérkeringést elkötni az egész szervezet végső veszedelme nélkül. Vagy lesz autonómia és teljes szövetkezési szabadság, vagy — nem lesz komoly és életerős szövetkezeti mozgalom az országban. A szövetkezeti szervezkedés mar önmagában véve szabályozás és irányítás, az egyensúly állapota a liberalista mohó korlátatlanság és az állami gazdálkodás — korlátoltsága között. Ha ennek a szervezkedésnek szabadságát és természetes önkormányzatát érinti valami, magát a lényegét koo-bozza el.

Igaza van a Hangya kicsiny vezető táborának, ha ettől a veszedelemtől nem tud félni és nyugodtan bízik a maga erőiben, a szövetkezés elodázhatatlan korszerűségében. Igaza van, mert akárhogyan lesz is egy esztendő

Biró Xav. Ferenc S. J.

Jézus Szive és a kommunizmus

Korunk legnagyobb sebééről és gyógyításának biztos és egyedüli módjáról értekezik a pápai ciklikák nyomán meggyőző erővel, lebilincsen érdekes okfejtéssel. Terjesztése apostolkodás!

Nagyon szép címlappal ára 27 lei és portó!

Megrendelhető könyvosztályunknál.

múlva: azt a társadalmi és gazdasági erőf. amit egy-egy falu igazi szövetségi megszervezettsége jelent semmiféle elrendezés nem tudja lényegesen befolyásolni. Az megmarad, fejlődik és valamilyen formában útát tör magának az érvényesülés felé.

Nincsen azonban azoknak igazuk, akik a szövetségi szervezkedéstől más kereseti és foglalkozási ágazataink boldogulását féltik. Különösen a Székelyföldön van erős és egészséges magyar kereskedői réteg, melyet nyugodtan mondhatunk a legjobbnak és a legszolidabbnak az egész országban: ezek a magyar kereskedők benne gyökereznek a népben, vagyonsodásukkal a falut szépítik és gazdagítják, nem vándorolnak el és nem üzérkednek az áruk elosztásával, hanem nemzedékeken keresztül ott élnek, ugyanabban a faluban, annak minden örömét és baját megosztják. A szövetségi szellem uralma itt minálunk nem jelent hadüzenetet ennek a magyar kereskedői osztálynak, melynek egyre nagyobb szerepe van gazdasági életünkben és új középosztályunk nevelésében, hanem példaadást és útmutatást a számukra, hogy egyesüléssel, beszerzési intézmények és érdekképviseletek szervezésével ők is éppen úgy fokozhatják gazdasági erőiket és versenyképességüket, mint a falusi gazda a fogyasztási és értékesítési szövetséget. Példa van rá az országban, hogy ezek a kereskedői egyesülések nagybani beszerzésre és a nagykereskedők hatalmának korlátozására — szövetségi formában is történhetnek. Magasabb fejlődési fokon pedig az egyszerű fogyasztási szövetséget és a mozgékonyabb kereskedői vállalkozás között különböző portékák és minőségek szerint természetes munkamegosztás születik meg, melynek mind a két formája — a nemzeti szövetséget és a népben gyökerező becsületes kereskedő — egyformán hasznát

veszi, mert kölcsönösen növelik egymás közönségének fogyasztási erejét.

A szövetségek kis lapjának minden száma tele van meggyőző, okos toborzó írással, irányítással a vidéki vezetők számára, felvilágosítással a tájékozatlanok és kételkedők címére. Nem hunynak szemek ezek az írások a nehézségek előtt, de forró hit sugárzik belőlük, hogy felvilágosítással, meggyőzéssel minden nehézséget el lehet hárítani az útból. Legfőképpen abból az útból, mely az egyszerű falusi ember bizalmához és értelméhez vezet. Ha csak egyszer ez a falusi ember igazán meggyőződik arról, hogy az ő javát akarják és az ő

érdekeit szolgálják gazdasági irányítói: ez a bizalom sziklaszilárd és korlátlan lesz!

Több nemzeti gazdaság-politika és igazi társadalmi nevelés van e kicsiny lapocskán hetenként megjelenő egyetlen számában, mint a 38 magyarul írt napilap összes példányában, melyek ugyanazon a héten megjelentek. Milyen lenne, ha ez a 38 napilap sokmillió betűje, az ezernyi vagon papíros, amit évente ez a sajtó elfogyaszt, az a 100 millió lei, amit évente a magyar közönség napilapokra áldoz: ha mindez éppen így szolgálna nemzeti gazdaság-politikánk ügyét és népünk gazdasági öntudatosítását, mint ez a kis hetilap!

A Zsidó Párt országos nagygyűlést tartott

Rendszabályokat követelt az antiszemitizmus ellen. — Belső munkát írt elő a zsidóság egészségtelen társadalmi tagozódása megszüntetésére

Cluj. Vasárnap délelőtt tartották meg városunkban az Országos Zsidó Párt helybeli tagozatának rendezésében országos népgyűlést. A népgyűlést dr. Kertész Jenő ügyvéd, tagozati elnök szavai vezették be, majd dr. Fischer József kerületi elnök, szenátor ismertette országos részünk zsidóságának sérelmeit. A gyűlés dr. Weisz Rezső ifjúsági szónok, Albert Nándor iparos, dr. Kaszner Rezső újságíró, Farkas Mandel és Zelig Ferenc felszólalók beszédei után a következő határozati javaslatot hozta:

1. Tiltakozik a folyton erősödő antiszemitizma agitációja ellen. Tiltakozik a reakciós sajtónak a zsidóság élet- és vagyonbiztonsága elleni rendszeres és minden megtorlás nélkül hagyott hadjáratával szemben. Követeli a vonatkozó alkotmányos és törvényes rendelkezések szigorú alkalmazását, az antiszemitizmus izgatások megakadályozását, a nemzeti és vallási béke biztosítását.

2. Tiltakozik a Pop Valér-féle körlevél ellen és általában az ellen, hogy a faji és nemzeti megkülönböztetések alapján a zsidó dolgozó tömegek szájából kivégyék az amugy is szűkös kenyeret. Ragaszkodik azoknak a jogoknak megvalósításához, amelyeket az ország minden polgára részére biztosít.

3. Megállapítja, hogy a zsidó polgári rétegek, kereskedők, iparosok, értelmiségiek aránytalan nagyrészt viselnek a közterhekből és tiltakozik az ellen a helytelenül alkalmazott gazdasági korlátozások és intézkedések ellen, amelyek az ország gazdasági vérkeringését hátrányosan befolyásolják és a produktív munkát meggátolják.

4. Megállapítja, hogy a zsidóság sérelmeinek orvoslását csakis alkotmányos és demokratikus rendszertől várhatja. Azért követeli a törvényesség, az alkotmányosság és a demokratikus szabadságjogok megvalósítását. Szükségesnek tartja az összes zsidó politikai, társadalmi és kulturális szervezetek összefogását és ezeknek a többségi, valamint a többi népkisebbségi demokratikus pártokkal és szervezetekkel egységes vonalba állítását, a faji és nemzeti alapon való mindenféle jogfosztás és gazdasági elnyomás ellen, egyenlő elbánásért.

5. Felhívja Ardeal zsidóságát a produktivitás gondolatának ápolására, az ifjúságnak a termelő ipari pályák felé való irányítására, hogy rajtuk kívül álló okokból egészségtelen társadalmi összetételünkön mielőbb segíthessünk. Ehhez az elsődrendű belső társadalmi feladathoz az állami hatóságok támogatását is elvárjuk.

6. Szükségesnek tartja, hogy a Zsidó Párt vezetősége és szervei azonnal kezdjék meg a Zsidó Párt reorganizálását a legszélesebb zsidó tömegek bevonásával, a pártmunka demokratizálásával, a zsidóságért vivandó önvédelmi harc végett.

A népgyűlés végül is úgy határozott, hogy megbizta parlamenti csoportját azzal, hogy a fent ismertetett határozatot román nyelven sokszorosítsa, s juttassa el az illetékes tényezőkhöz. Együttal kérje fel a hatalmon levőket a sérelmes állapotok megfelelő orvoslására. A gyűlés a késő délutáni órákban ért véget.

Romeo és Julia Pince

Irtá: Kállay Miklós

Ábrándos szerelmesek könnyezni járnak Veronába Júlia állítólagos sírjához. És mivel mindig lesznek Júliák, aligha apad meg a könnypatak valaha is a halálos szerelem tragikus áldozatának emléke fölött. Am a közeljövőben nemesak a bánatnak lehet majd áldozni Júlia halhatatlan emlékének, hanem a zabolatlan jókedvnek is. Nem valószínű, hogy hamarosan akad túlhabzó temperamentum, amely a szerelem halhatatlan halottjára gondolva, bekiáltja majd az illatos, holdas olasz éjszakába, hogy sose halunk meg. Az alkalma mindenesetre meglesz erre, mert mint az olasz lapok írják, a Montecchiek várából, amelyben Júlia lakott, hamarosan mondain Pincét csinál a turisták hangulatára, főleg az amerikai vándorok érzelmességére spekuláló idegenforgalmi élelmesség.

Ez a vár ott áll azon a festői hegyvidéken, amelyen át az út Vicenzába visz. Körülbelül tíz percnire van Vicenzától, Veronától pedig félóránira. Nem is áll egészen egyedül. Szemben vele másik várkastély is emelkedik s ez a két szomszéd vár lett volna valaha birtoka és lakóhelye a két ellenséges felsőolaszországi nemes családnak, a Capuleteknek és a Montecchieknek. A két nagy szerelmesnek, Rómeónak és Juliának a várhoz fűződő emléke az éa-

iiai vándoroknak valóságos zarándokló-helyévé tette ezt a két régi várkastélyt. A romantikus lelkek szívesen mentek ide néhány álmatag sóhajjal áldozni a két nagy szerelmes ott kísértő szellemének. De egyébként is megért egy kis kirándulást ez a két elragadó fekvésű, festői várrom.

Nem csoda, ha az idegenforgalmi lelemény elhatározta, hogy még jobban kihasználja ennek a két várkastélynak turisztikai vonzóerejét. Az a terv, hogy a két kastély közül az egyiket, az úgynevezett Castello-villát, amely állítólag Rómeó szülőhelye volt, átalakítják Shakespeare-múzeummá. És mert a kastélynak szép és terjedelmes, lapos előtere van és így kiválóan alkalmas szabadtéri előadások céljára, nem lehetetlen, hogy a két nagy szerelmes történetével kapcsolatos jeleneteket adnak itt elő, esetleg magának a nagy angol költőnek tragédiáját is.

A másik kastélyban lakott volna állítólag Júlia. Ennek Belleguardia a neve és erre vár az a sors, hogy kellőképpen átalakítva hangulatos taverntá csinálnak belőle, ahol a turisták a legfinomabb olasz konyha választékos fogásait s a kitűnő, zamatos olasz borok ízét élvezhetik. Lehet, hogy az olasz utazási irodák újtérveiben jövőre ilyen csalogató részleteket olvashatunk: Villásreggeli Júlia kastélyában, utána Rómeó kastélyának megtekintése. A két várkastélynak helyreállítási és átalakítási munkálatait Forlani tanár, a velencei középkori és mai művészetek főintendánsa fogja ellenőrizni.

Az ő európai hírneve biztosíték arra, hogy az idegenforgalmi érdekű munkálatoknál semmi stílusalanság vagy kegyeleltetés nem történik.

Egyébként kegyeleltetésről alig lehet szó s egészen fölösleges minden felszínes, amely esetleg Júlia nagy emlékének profanizálása fölött óhajt siránkozni. Mert hiába áll a két festői várkastély, sem Rómeó, sem Júlia nem történelmi személy. Mert ha ezentúl már mindig lesznek is Júliák, nem mindig voltak. Júlia alakja először egy Da Porto nevű renaissance-lovag és író képzeletében született meg. Ez a Da Porto vitézi élet után visszavonult Montorsoba, hol fiatalon, 43 éves korában meghalt 1529-ben. Montorsoi elvonultságában halála előtt öt évvel írta meg Rómeó és Júlia történetét. A történet megrázó tragikumára abból a bánatos szerelemből fakadt, amelyet a szerző valami titokzatos Donna Ginevra iránt táplált. Az ő novelláját dolgozta fel később Bandello és tőle vette át Shakespeare, aki végleg halhatatlanná tette a két soha nem élt szerelmezt. A két kastély soha nem volt a Capuleteké, sem a Montecchieké. Halhatatlan lakói a képzeletben születtek, innen léptek be a történelembe s szerettek örök életet a nem hervadó költészetben. Nem baj, hogy lábuk soha nem érintette egyik kastély kövét sem. Testi valóságuknál sokkal erősebb szellemi létük tette legendájával minden festői kelléknél romantikusabbá ezeket a költészetük illatával átitatott köveket.

Szerencse?
ÖRÖKÖS KÉRDÉS.

Az embernek egytől kötelessége van: keresse.

Próbálja ki szerencsését az
Állami Sorsjátékon és állandó
vevője lesz a belépőjegynek az
anyagi gondoktól megszabadult
emberek világába.

NOVEMBER 15.-ÉN
LESZ A XV. SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁNAK
A HUZÁSA.

ÁLLAMI
Sorsjáték

Feloszlás előtt áll a semlegességi bizottság

A spanyol nemzetiek sikerei miatt Szovjet-Oroszország
a külföldi beavatkozást akarja kierőszakolni. — Az
ellentétek végső összecsapása a bizottság keddi ülésén

Londonból jelentik: A „Press Association“ diplomáciai tudósítója szerint a benemavatkozási bizottság keddi ülésén elejtik a Spanyolországban küzdő idegen önkéntesek jelképes visszavonásának tervét, minthogy az amúgy sem nagyfontosságú és csak megnehezítette a benemavatkozási munkálatokat. Ha Szovjet-Oroszország továbbra sem akarja elfogadni az angol tervet, azzal az indoklással, hogy nem adhatja meg a hadviselő jogokat Franco tábornoknak mindaddig, amíg az utolsó önkéntes is el nem távozik a nemzeti Spanyolország területéről, lehetséges, hogy a bizottság elhatározza, hogy többségi döntés alapján cselekszik. Ha a semlegességi bizottság kedden is a halogatás és kilátástalanság légkörében ül össze, számolni lehet a francia és a brit kiküldötteknek azzal a bejelentésével, hogy türelmüknek határa van.

Az elnöki albizottság ülésén kedden is Eden elnököl.

Anglia se bizik a meg- egyeződésben

Londonból jelentik: Izgalmas és találgatásokkal teli hétfő után hétfőn nyilvánvalóvá lett, hogy a spanyol önkéntesek kivonása tárgyában a múlt szerdán létrejött elvi meg egyez-
zés értéktelenné vált az olasz-orosz ellentétek miatt. Ma már nincs egyetlen ember sem Ang-

liában, aki bízna abban a lehetőségben, hogy a keddi értekezleten megegyezés jöjjön létre. Ennek mélyebb okait angol körökben a következőképpen magyarázzák:

A hétfői napokon Párizs és London között folytatott diplomáciai tanácskozásokba be-

Az aragonai arcvonalon a vörösek rendetlen sorokban menekülnek a nemzetiek támadása elől

Repülőtámadás egy francia gabonaszállító hajó ellen.
Lelőttek két olasz repülőgépet

Salamancából jelentik: Az aragoniai hadszíntéren az eszések megszűnésével a nemzetiek megkezdtek a nagyszabású hadműveleteket. A nemzetiek tűzérése hevesen lőtte az ellenséges csapatösszevonásokat. A tűzéri előkészítés után a gyalogság rohamra indult, mely a nemzetiek győzelmével végződött. A nemzetiek folytatják a rendetlen sorokban menekülő köztársaságiak üldözését. A Tayotól délre a nemzetiek nagy csapatösszevonásokat hajtanak végre. A megfigyelők a toledói szakaszon is nagy csapatösszevonásokat észleltek.

Párizsból jelentik: A Baleari szigetek és a kataloniai partvidék között hétfőn ismeretlen nemzetiségű repülőgép megtámadta a francia

kapcsolódott Moszkva is, ahonnan
vészes hírek érkeztek az aragoniai
frontszakaszon a napokban megkezdődő
nemzeti offenzíváról, amelynek az a
célja, hogy Valenciát végkép elzárja
a francia határtól. Ez az angol és fran-
cia katonai szakértők szerint is vég-
zetes következményekkel járna a va-
lenciai kormányra nézve,

mert a francia kormány fenyegetése, hogy megnyitja a pyrreusai határt, nem bírta többé jelentőséggel. Franco tábornok felszólította Minorca lakosságához, hogy adják meg magukat, szinte azt mutatja, hogy amíg Londonban a végnélküli és reménytelen tanácskozások folynak, addig spanyol földön a valenciai kormányra nézve végzetessé válható események történnek.

Oroszország beavatkozásra készül Valencia mellett. — Franciaország is közbelép földközi-tengeri érdekeinek védelmére

Londonban és Párizsban úgy tudják, hogy a semlegességi bizottság keddi ülésén egy ügyes diplomáciai fogással sikerül is kivédeni a várható kudarcot. Jólétesültek tudni vélik, hogy Moszkva már a legközelebbi jövőben teljesen feladja a semlegességet és fokozott támogatást nyújt Valenciának. Azt várják, hogy Maiski szovjet-nagykövet ezt az elhatározást már a keddi délutáni ülésen bejelenti. Az Evening Standard értesülése szerint

Maiksi moszkvai utasítása úgy szól,
hogy közölje Edennel, hogy Szovjet-
Oroszország nem érzi többé magát kö-
telezve a semlegességi bizottság által

Ilyen körülmények között kétségtelen, hogy a polgárháború kitörése óta a semlegesség érdeke most áll, a legveszedelmesebb válság előtt. Ennek folytán Londonban és Párizsban egyaránt arra számítanak, hogy a francia kormány a keddi ülésen javasolni fogja a semlegességi bizottság feloszlását és haladéktalanul megkezdje földközi-tengeri érdekeinek védelmére az aktív beavatkozást. A francia fővárosban leplezetlen aggodalommal tekintenek az ülés elé. A Ce Soir szerint

bármilyen erőfeszítéseket tesz is Eden,
a semlegességi bizottság munkálatai
megfeneklenek. Ez a balsiker pedig
veszedelmes következményeket vonhat
maga után. Valószínű, hogy Francia-
ország bejelenti, hogy visszavette tel-
jes cselekvési szabadságát.

Kérdés, — írja a lap — hogy London követni fogja-e Párizst ezen az úton. Joggal hihető, hogy Anglia hajlandó lesz még engedményekre. Ezenkívül pedig Anglia és Franciaország között olyan ellentétek merülhetnek fel, amelyek a francia-angol együttműködés megszakadását eredményezhetik. A Temps hangoztatja, hogy az újabb nehézségekért Franciaországot és Angliát semmiféle felelősség nem terhelheti.

hajózási társaság „Ued Mellah“ nevű tehergőzöt, mely gabonaszállítvánnyal Marokkóból útban volt Port Vendres felé. Egy bomba a hajó fedélzetén robbant fel.

A francia külügyminisztérium most közleményt adott ki, mely szerint a repülőtámadásokra való tekintettel megtette a szükséges intézkedéseket, hogy megállapítsa a támadók nemzetiségét és védekezzen az ilyen merényletek ellen. A jövőben minden alkalommal hadihajó indul a merénylet színhelyére.

Valenciából jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Barcelona közelében két olasz repülőgépet lelőttek. A repülőgépek utasai: öt tiszt és két altiszt, a lángokban lelték halálukat.

Színes pósta

Litvinov és a varsói kuruzsló

Most derült ki, hogy Litvinov, a szovjet külügyi népbiztosa titokban Varsóban járt és meglátogatott egy gyógyfüves javasasszonyt, „Vojnovszki néni”, a lengyel Wunderlichnéét, akitől orvosi tanácsot kért. Litvinov csak néhány órát töltött Varsóban, majd sürgősen hazautazott. Szemtanúk szerint kezében nagy csomó száraz gyógyfüvel loholt a pályaudvarra.

Hajtson lassan: nincs kórház a közelben!

Rivierai autókirándulók három édes táblafeliratot hoztak magukkal. A híresen szép autóstradákön olvasták ezeket a figyelmeztető táblákat: 1. Ha lassan hajt, megismerheti városunkat, ha gyorsan hajt, megismerheti fogadóinkat. 2. Az élet olyan szép: utazzon lassan. 3. Hajtson lassan: nincs kórház a közelben!

Cserekereskedelem

A londoni őszi prémvásáron meglepően nagy kereslet mutatkozik német cégek részéről. Angol prémkereskedői körökben úgy tudják, hogy a német vásárlók a Balkánra exportálják a prémet, nyersanyagokért, elsősorban ércéért.

A takarékos olaszok Abessziniában és Ausztráliában

Érdekes hírt közöl az „Angriff” római tudósítója: Az Abessziniában dolgozó olasz munkások szeptember folyamán több mint 173 millió lírát takarítottak meg keresetükből s ezt az összeget átutalták otthonmaradt családjuknak. Az olasz munkás takarékosága különben is közzismert. Részben ez, másrészt pedig az a tény, hogy a hazafias olasz munkás nem hajlandó beolvadni más nemzetbe, okozta azt, hogy legutóbb Ausztrália kormánya, elzárkózott az olasz bevándorlók további bebocsátása elől.

Birodalmi gondok...

Négyszáz delegátus vett részt a „Brit Empire Fejlődése”-kongresszus idei, harmadik ülésében. A londoni lordmayor, Sir George Broadbridge elnöki megnyitójában azon aggodott, hogy az angol fiataloknak ma már nincs kedve a gyarmatosításhoz s nem hiszi el, hogy a tengerentúli birtokokon tízszerannyi kilátása van, mint az angol anyaországban. Viscount Horne szerint állandó veszély forrását jelenti a birodalom számára az, hogy gazdag, hatalmas területek lakatlanul maradnak, mialatt mások éhes szemmel méregetik ezeket a birtokokat és hangos szóval gyarmatosítást követelnek. — Lord Bledisloe, volt újjeländi kormányzó elmondta, hogy Újjeländ 10—12 millió angolt tudna elhelyezni az elkövetkezendő ötven év alatt, csak angol tőkére volna szüksége! Dr Ingram, London püspöke azt kifogásolta, hogy a birodalomban nem fogadják mindenütt megfelelő tisztelettel az anyaország lakosait, így Ausztráliában például barátságtalan gúnynevekkel csúfolják az angolokat. Kanadában szívesebben látják a dél-európai bevándorlót, mint az angolt s ő, a püspök, saját szemével látott táblákat ilyen felirásokkal: „Állás kapható. Angol ember ne is jelentkezzen, mert angol nem veszünk fel!” Igaz, tette hozzá a püspök, az angol kivándorlók is hibásak, mert sokszor igen tapintatlanul lépnek fel a tengerentúli dominionokban. A püspök 35 rokonát küldte eddig Kanadába, ötöt pedig Ausztráliába s reméli, hogy követni fogják a példáját és jó, angol vérrrel töltik meg a brit impérium lakatlan területeit.

EMBEREK ÉS TÁJAK

Európa legrejtélyesebb népe

Kevés nép van, amely annyi fejtörést okozott volna a tudósoknak, mint a baszkok néptörzse, amely a Pireneusok északi és déli lejtőin él, Spanyolország és Franciaország határainak észkefutatásánál. Különös, rejtélyes nép ez. Nincs rokonuk az európai népek között, nyelvük nem mutat hasonlóságot a világ egyetlen ma élő nyelvével sem. Eredetük, nyelvük, ősi történetük egyaránt rejtélyes, de nagyon valószínű, hogy ők Európa legrégebb lakóinak utódai.

A baszkok száma körülbelül 600 ezer. Nagyon részük Spanyolországban, kisebb részük pedig Franciaországban él, ahol gaszkonoknak nevezik őket. A spanyol baszkok a maguk nyelvén euzkaldunának, vagyis embereknek nevezik magukat, a francia baszkok pedig vaszkoknak, férfiaknak, mint ahogy a kezdetleges, a művelődéstől még érintetlen afrikai és ázsiai törzsek nevezik magukat. Viszont minden más népet eudárunának, vagyis jövevényeknek mondanak, a spanyolokat és franciákat is. És pedig teljes joggal, mert a baszkok már régen itt éltek Európában, amikor Európa más lakói kezdtek beszivárogni Ázsiából. A spanyol baszkokról és a baszkföldről mostanában, a spanyol polárháború idején sokat hallhatunk és olvashatunk.

Kemény dió

Egyes történetírók szerint a baszkok már 20 ezer éve itt élnek Európában. Régen Európa déli és nyugati részén nagy területeket laktak, de a hatalmas bevándorlók elől kénytelenek voltak egyre jobban visszahúzódni. Valószínű, hogy végül már a mai Spanyolország területére vonultak vissza és az iberek, akikről a római írók, mint spanyolország őslakóiról emlékeznek meg, tulajdonképpen baszkok voltak. A spanyolországi őseletek mindenesetre azt bizo-

A hegyi népek szabadságszeretete

Szinte általános törvény, hogy a hegyi népek függetlenségre vágyók, szabadságszeretők és ősi szokásaikat hűségesben megőrzik, mint a sík vidéken lakók, akik gyakrabban érintkeznek más népekkel. A baszkok valóságos példaképei ennek a törvénynek. A franciáországi baszkok egészen a nagy francia forradalomig megőrizték függetlenségüket, különállásukat, külön jogukat és csak azután olvadtak bele a francia államba, de nyelvüket máig megtartották. A spanyol baszkok pedig még alhatatosabbak, még makacsabbak. A régi viszonyokhoz való ragaszkodás legfőbb jellemvonásuk. Függetlenségüket, nyelvüket ősi szokásaikat, intézményeiket változatlanul megőrizték.

Akár a frankok, akár az arabok voltak a spanyol föld urai, a baszkok a Pireneusok hatalmas sziklái között dacoltak mindegyikkel és ragaszkodtak a maguk ősi szokásaikhoz. Mikor a félsziget tartományainak összeolvadásával lassan kialakult a mai Spanyolország és a baszkok is az új hatalom alá jutottak, rájuk nézve még ez sem hozott semmi jelentős változást. Híveik voltak a spanyol királyoknak, de változatlanul megerősítették ősi kiváltságaikat, előjogaikat, amelyeket ősi törvénykönyvük, a Fuerosz foglal össze.

Az ősi kiváltságok

Az ősi kiváltságok felmentették a baszkokat az adózás, a vám- és a katonaszedés alól. Három tartományuk: Pisciaya, Guipuzoa és Alava ma is igazgatták onmagukat spanyol hivatalnokok nélkül. Közös nevezőjeiket Guernica nevű központjukban tartották egy szent tölgyfa alatt és ez az ősi törvénykönyvük, amelyben meg egykor a spanyol királyok is, hogy tiszteljenek foglalt tartani a baszkok kiváltságait, előjogait. Idővel a szent tölgyfa, az „arbol viejo” kiszáradt, de a fa maradványait üvegházikóban őrzik ma is Guernicában. Ugyanott vasládában őrzik a baszkok ősi törvénykönyvét is.

A baszkok földje tulajdonképpen egész Európában az első terület, amely minden forradalom nélkül szabad államalakult önkormányzatot vívott ki magának, amelyet sem a királyi hatalom, sem a nemesi jogok nem korlátoztak. A baszkok ma sem ismernek se királyt, se nemesi, se más előjogokat élvező polgárt. Minden baszk szabad és egyenlő, nincs közöttük se nagyur, se koldus. Papjaik teljesen hivatásuknak élnek s éppen ezért igen nagy tekintélynek örvendenek.

A spanyol királyok, akik a baszkok csak Biscaya urának neveznek, mindig megerősítették kiváltságaikat, mert sokat adtak a baszkok barátságára és hűségére. A VII. Ferdinánd király halálát (1833) követő trónvillongások idején a baszkok attól féltek, hogy Mária Krisztina, aki

nyitják, hogy a baszk nép egykor a mainál sokkal nagyobb területen élt.

A baszk nyelv kemény dió a nyelvészek számára. Ep olyan rejtély, mint az etruszkok nyelve, akik viszont Itália őslakói voltak és a műveltségnek meglehetősen magas fokára jutottak, mielőtt a latinok hódító utjukban leigázták és magukba olvasztották volna őket. A felelő baszk nyelv teljesen különbözik az indogermán népek nyelvével. A nyelvészehasonlítások foglalkozó tudósok mindenfelé keresték a baszk nyelv rokonait és összehasonlították a finn-ugor nyelvekkel, így a magyarral is, de megnagyító eredményre nem jutottak.

Voltak nyelvtudósok, akik azt igyekeztek kimutatni, hogy a baszk nyelv, ha távolról is, de rokonságban áll az északafrikai berber nyelvével. Mások viszont azt állítják és még ennél is van a legnagyobb valószínűsége, hogy a baszk nyelv a kaukázusi hegyvidék egyes elszigetelt nyelvmaradványai rokon. S azt az ősi nyelvet, amelyből a mai baszk nyelv származik, egy barba emberfajta beszélte, amely egykor Európa nagy részét és Nyugat-Ázsiát lakta s közeli rokona volt az indiai dravidáknak, amely Indiából kiszorulva, Polinéziába és azon túl szóródott szét. Néhány tudós szerint a baszk nyelv az elmiták és szumirok nyelvével lenne rokon, akik Mezopotámia őslakói voltak s megindító az ember művelődésnek.

Mind ezekből csak annyi bizonyos, hogy a baszkok ősi nyelvet beszélnek, amely valamikor mindenesetre nagyobb embercsoport nyelve volt, s a baszkok kétségkívül Európa őslakosságának késői utódai. Atélték az ókor és középkor nagy viharait, a hódító törzsek elől azonban egyre jobban visszavonultak a hegyek közé s mint általában a hegyi népek, ők is megőrizték ősi nyelvüket, szokásaikat, erkölceiket.

leánya, a kiskoru Izabella helyett uralkodott, eltörli az ősi szabadságlevelükben foglalt jogukat. Legalább is Don Carlos, az elhunyt király öccse, aki trónra vágott, elhitette ezt a baszkokkal. Ezért a baszk tartományok teljes erejükkel támogatták Don Carlost. A rettenetes véres háborúban azután az ellenfelek számszáma lövették fölé hadifoglyaikat.

Habár a baszkok kiállításait az államegyeség érdekében 1876-ban, több tekintetben megnyirbálta a spanyol kormány, lényegében ma is ősök szabad és független életét élék. Ujabban sokan vándorolnak ki közülök Amerikába, ahol baszk nyelvű ujságok is megjelennek.

Egyszerűség

Nemcsak hajthatatlanságukkal, a régi szokásokhoz való ragaszkodással ünnek el Spanyolország lakóitól, hanem szorgalmukkal és józan, megfontolt gondolkodás módjukkal is. Nagyobb részt földművelésből élnek, de a tengerparton halásznak is. Ruházatuk, házuk tája a lehető legegyszerűbb. A férfiak jellemző viselete a nyitott kék ing és a sapka. Asszonyaik, akik igen szépek, fekete ruhában járnak, csak fejükön viseleik régebben feltornyozott és merész vonalakban leomló fehér kendőt. De idővel ezt is egyszerű fekete kendő váltotta fel. Sem a férfiak, sem a nők ruházatán nincs semmiféle díszítés, ami éles ellentétben áll a pompát, tarkaságot annyira kedvelő spanyolok ruházódásával.

Amikor az asszony az úr a házbán

Az elsőszülöttségi jog még mindig szerepel náluk. Az örökös akár férfi, akár nő az, mindig az elsőszülött. A fiatalabb testvéreknek a családban szolgai szerepük van és ha egy ilyen úr elsőszülött lányt vesz el, akkor az asszony az úr a házbán és a család is az asszony nevével viseli.

Házai is a lehető legegyszerűbbek. A baszk a házat ma is úgy építi, mint ősei évezredekkel ezelőtt. Rendesen egyemeletes épület ez. Alul a középen szabad térség van, amelyből kétoldalt nyílnak a lakoszobák, hátrább pedig az istállók. Fent az emeleten vannak a hálószobák. Az ilyen épületet két család lakja. Ugy a lakoszobák, mint a hálószobák berendezése igen egyszerű, éppen csak a legszükségesebb butorok vannak bennük. A butorokon és a háziesszközökön is hiányzik minden díszítés. Az egész baszk földön alig lehet látni más díszit, mint az asszonyok gömbformájú fülbevalóit és a piros bőrszalagot, amelyet ökreik homlokára szoktak erősíteni.

Szinte kétségbeesetten lehangolóan hat a baszkok nagy idegenkedése minden díszítő, művészi érzékükről pusztán költészetük tanusko-

dik. Népi dalokon kívül csak ősi mondajuk van és ezek mind bánatos, fájdalmas hangulatúak. Népszerű ősi táncokat egyhangú flóta- és trombitakísérettel táncolják.

Bikaviadalokat is sokszor tartanak, de ezt már a spanyoltól kölcsönözték és nem igaz baszk nevelés. Ellenben vannak ősi játékaik. Ilyen a pelota nevű labdajáték amelyet két csapat játszik szabadban, vagy pedig zárt helyen. Ennek a labdajátéknak három fajtája van. A játékosok mindig nagy tömegek érdeklődésére számíthatnak és a nézők fogadásokat is kötnek. A labdajáték igen nagy üzvésséget kíván és tekintetben felülmulja a teniszt, a baseballt és a futballt is.

Vajdaffy Péter.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

Megoldást nyer a fővárosi magyar katolikus egyházközség ügye

Cisar érsek, aki helyesíti és támogatja az eszmét, magyar tannye vü katolikus e emi iskola létesítését tervezi

A bucaresti magyar katolikusok ügye elsőrangú gondját képezi az érseknek

Bucuresti, október hó.

Régi óhaj a bucaresti magyar katolikusok körében magyar katolikus egyházközség létesítése, mert a háború utáni bucaresti magyar közeletnek már első megnyilvánulásai és tapogatózó kísérletezései óta kétségtelennek látszott, hogy nagy tömegeket átfogó egyházi mozgalmat megindítani, annak szervezetét kiegészíteni, intézményeket létesíteni és fenntartani, egyházközségi keret nélkül lehetetlen. Bizonyítékul szolgált erre a bucaresti protestáns magyar egyházak hitközségi szervezetei, amelyek ma már számos intézményben és egyesületben egyre nagyobb virágzásnak induló hitbuzgalmi

művelődési és jótékonyági tevékenységnek alapjai.

A magyar katolikusok nagyobb számuk ellenére, messze elmaradtak protestáns fajtásvérek mögött az egyházi keretek között felmutatható megvalósítások terén s csak két éve tudnak mégis valami eredményt fölmutatni, amióta a magyar katolikus férfi liga és nőszövetség megalakult s szerény eszközeivel megkísérelte magyar katolikus élet kifejlését Bucarestben, helyesebben mondva, igyekezett majdnem két évtizedes megszakítás után a háború előtti szervezett és intézményes magyar katolikus életet a lehetőségekhez mérten folytatni.

A háború előtt, már hosszú időn keresztül működött katolikus magyar egyházközség

De hamar nyilvánvalóvá lett, hogy az egyházközségi szervezetet az egyszerű egyesületi keretek nem pótolhatják s azért egy idő óta fokozott erővel jelentkezik a főváros magyar katolikuságának vezetőiben az a kívánság, hogy egész Bucaresti minden magyar katolikusát magába foglaló egyházközséget létesítsenek. Az erre irányuló előkészítő munka során kiderült, hogy tulajdonképpen nincs is szükség katolikus magyar egyházközségnek újonnan való létesítésére, mert hiszen a háború előtt Bucarestben Xavér érsek által jóváhagyott alapszabályok szerint hosszú időn keresztül eredményesen működött már katolikus magyar egyházközség, amely a viszonyok kedvezőtlen alakulása következtében csak szüneteltette tevékenységét, anélkül azonban, hogy feloszlott vagy bárki is feloszlatta volna.

A katolikus férfiliga vezetői tehát előbányaszták levéltárak poros aktái közül e háború előtti közület alapszabályait. Ezek célkitűzései azonosak a mai törekvésekkel, de egyes intéz-

Cisar érsek ki jelentette, hogy helyesíti az eszmét és teljesíteni fogja a magyar katolikusok kérését

Az érsek válaszában nagyon helyeselte az eszmét.

— Miért ne lehetne — mondotta — külön magyar katolikus egyházközség Bucarestben, ha ez célravezetőnek mutatkozik? ... Hiszen külön egyházközségük van az olaszoknak is.

A továbbiakban örömdetesnek találta az érsek, hogy az új egyházközséget nem is szükséges alapítani, hanem egyszerűen fel kell eleveníteni a régit. Majd lapozgatva a harminc évvel ezelőtti felvett jegyzőkönyveket tartalmazó kötetet, hozzátette:

— Ez nagyon szép dolog, önök továbbfejlesztik majd ezt a tevékenységet, sőt folytatják ugyanebben a könyvben saját egyházközségi gyűlések jegyzőkönyveinek vezetését.

Végül megígérte az érsek, hogy a betervezett iratokat rövidesen át fogja tanulmányozni és kijelentve, hogy a magyar katolikusok kérését teljesíteni fogja, máris eredményes munkát kívánt az újból felállítandó egyházközségi keretek között.

Mielőtt megvált volna a küldöttségtől, néhány szót szőtt még az érsek arról, hogy a bucaresti katolikus magyarság ügye elsőrangú gondját képezi. A magyar rendeltetésű brailai

kedései a mai megváltozott viszonyokkal már nem lennének összeegyeztethetők. Azért alapos megfontolás után tervezetet készítettek a régi alapszabályok módosítására és Cisar érsekhez fordultak azzal a kéréssel, hogy e tervezetet tegye tanulmánytárgyává s esetleges észrevételeinek megtétele után hagyja azt jóvá és fogaratosítson intézkedéseket, hogy a háború előtti egyházközség a mai helyzetnek megfelelően átszervezetten új emberekkel és új jószándékokkal folytathassa működését.

A magyar katolikusok küldöttsége Cisar érsek előtt

Szombaton délelőtt jelent meg a bucaresti magyarok katolikus küldöttsége Cisar érsek előtt — amint azt akkor már röviden megírtuk — Blasko Pál mérnöknek, a férfiliga elnökének vezetésével. Résztvett az érseki kihallgatáson a háború előtt működött egyházközség egykori választmányának három tagja is — Barta Mózes, Ferenc Antal és Pülöp Pál régi tekintélyes bucaresti polgárok — akik személyesen is tanúságot tettek a háború előtti egyházközség működéséről s azonkívül magukkal hozták a régi egyházközség közgyűléseinek és választmányi üléseinek jegyzőkönyveit, amelyek a Szent István Társulat levéltárában maradtak meg tiszteletreméltó bizonyosságnak és választmányi üléseinek jegyzőkönyveit, amelyek a Szent István Társulat levéltárában maradtak meg tiszteletreméltó bizonyosságnak. A küldöttség többi tagjai voltak még: Lendvay Sándor dr ügyvéd, Sándory Mihály dr ügyvéd, Tassaly János dr orvos, Jávör Béla újságíró és Máthé A. tanár.

A küldöttség szóoka, Sándory Mihály dr esetele a bucaresti katolikus magyarság helyzetét és rámutatott arra a veszteségre, amely a katolicizmust azáltal éri, ha a magyar katolikusok tízezres tömegei megfelelő összetartó szerv nélkül szétszédednek és idegen eszmeközösségekben olvadnak fel. Ismertette ezután az egyházközség kérdését, amely iránt Cisar érsek nagy érdeklődést tanúsított és jóindulattal, megértéssel hallgatta meg a küldöttség fejtegetéseit, átvéve a régi egyházközség újjáalakításának engedélyezését kérő emlékiratot.

katolikus ház eladása után ennek vételárát arra fogja fordítani, hogy a bucaresti Cusa Vodvutcai Szent Ilona templom mellett plebániát építsen, ami majd megfelelő központja lehet a magyar egyházközségi szervezkedésnek. Azonkívül ismételtén közölte azt a régebben már kifejezésre juttatott szándékát, hogy Bucarestben magyar tannyelvű katolikus elemi iskolát létesít s azt is elárulta, hogy tapogatózott már Pop Valer miniszternél, nem lehetne-e a Szent Ilona-templom mellett lévő egykori katolikus magyar iskolaépületet, amelyben az állam diákotthont rendezett be, magyar iskola céljaira olcsón bérbevenni.

A küldöttség azzal a meggyőződéssel távozott Cisar érsektől, hogy az egyházközség ügye rövidesen megoldást nyer. (j. b.)

Mindenszentre
gyermekek yati
árban 1 kgr. 44 lei
Aszódinál sas-palota.

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISZA

3 hetes pánzkúra Budapesten

Vízummentes beutazás Magyarországra, 50 napos kúrezmény a MAV vonalain Gyógyfürdővel, teljes ellátás, üzemek, kikapcsolás, alkalmi fürdő, orvos felügyelet, körutazás és további arzenálmények. Leibenszék és további arzenálmények. Leibenszék és további arzenálmények.

Roman Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes rodájiban. — Oradeán Purópa Banca Dacia, Bul. Reş. Ferdinandu 9

Novemberben nemzetközi értekezlet lesz az Eucharisztikus Világkongresszus előkészítésére

Budapestről jelentik: Hosszú hónapok munkájának eredményeképpen érkezett el az Eucharisztikus Kongresszus előkészítése egy újabb jelentős állomáshoz. Az első hivatalos lépés a külföld felé, Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás és Heylen Tamás Lajos namuri püspök meghívóleveleinek szétküldése volt, majd hatalmas szállítmányokban egymásután mentek ki a világ minden részébe a világkongresszus plakátjai, programfüzetei és előzetes tájékoztatói. A világkongresszus sajtóirodája révén a világsajtó vezetőlapjaiban mind gyakrabban láttak napvilágot a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus közleményei és ezen a téren a Vatikán-állam félhivatalos lapja az Osservatore Romano járt elől jó példával, amikor a kongresszus előkészítő munkáinak ügyészolván minden fontosabb eseményéről részletesen beszámolt.

Mindezek után és a beérkezett sok levél következményeképpen is az Eucharisztikus Világkongresszus Előkészítő Főbizottsága elérkezettnek látta az időt, hogy kiküldöttet, akikhez az Ibusz megbízottja is csatlakozott, augusztus és szeptember hónapjaiban hosszabb külföldi szervező útra küldje, melynek célja volt közvetlen tárgyalások útján megbizonyosodni a mutatkozó érdeklődés felől, megállapítani az egyes országok zárandoklatainak nemzetközi útvonalt, a zárandoklatok budapesti programjának egyes pontjait stb. stb. A kiküldöttek hazatérve beszámoltak arról, hogy Európa minden országában igen nagy érdeklődés mutatkozik a budapesti Eucharisztikus Kongresszus iránt, még a legkisebb országokból is a résztvevők különvonalait kell számítani a nemzetközi bizottságok mellett a világ összes nagy utazási irodái intenzíven be akarnak kapcsolódni a munkába.

Az Eucharisztikus Világkongresszus Előkészítő Főbizottsága szükségesnek látta most már, hogy nemzetközi értekezletet hívjon össze valamennyi külföldi tényező bevonásával. November 6., 7. és 8-ára tűzték ki a nemzetközi értekezlet időpontját, s a meghívók az összes illetékes külföldi tényezőkhöz elmentek. Az eddig beérkezett válaszok máris azt mutatják, hogy ez az összejövetel valóban igen nagy jelentőséggel fog bírni. Igen sok jelentékeny egyházi személyiség mellett

eljönnek az értekezletre a nemzeti bizottságok kiküldöttjei Angliából, Hollandiából, Belgiumból, Franciaországból, Ausztriából, Németországból, Írországból, Lengyelországból és az északi államokból és kívülük közel 50 nagy amerikai és európai utazási iroda jelenik meg az értekezleten, azonkívül a holland katolikus rádiótársaság kiküldöttjei, akiknek részvétele a kongresszus eseményeinek rövidhullámon az egész világra történő közvetítése szempontjából bír nagy jelentőséggel.

Az értekezlet programja következő:

November 6-án az Eucharisztikus Kongresszus Előkészítő Főbizottság elnöke, verseghi Nagy Elek megh. miniszter, ny. rk. követ megnyitja az értekezletet, majd a kormány és a főváros képviselői köszöntik a résztvevőket. Ezután P. Bangha Béla S. J. ismerteti a világkongresszus és a Szent István Jubileumi Év programját, továbbá szakszerű felvilágosításokat adnak a résztvevőknek a közlekedésügyi, valamint a szállással, étellel és az ünnepségrendezéssel kapcsolatos tudnivalókról. Ugyaneznap este 9 órakor a székesfőváros polgármestere ad vacsorát a vendégek tiszteletére.

November 7-én, vasárnap Esztergomot látogatják meg az értekezlet résztvevői, szentmisét hallgatnak a bazilikában, megtekintik az ásatásokat és tisztelegnek Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímásnál. Este Bornemisza Géza m. kir. kereskedelem- és iparügyi miniszter ad fogadást a belügyminisztériumban.

November 8-án, hétfőn délelőtt az értekezlet résztvevői megtekintik a kongresszusi gyűlések színhelyeit, a körmenetek, felvonulások útvonalt és az egyes szállásminőségek mintáit. Délben az Előkészítő Főbizottság és az Ibusz dézsónén látja vendégül a résztvevőket, majd utána az egyes országok nemzeti bizottságainak, illetve az utazási irodák képviselőinek bevonásával az egyes zárandoklatok gyakorlati részletekről tartanak megbeszéléseket.

Az Eucharisztikus Világkongresszus Előkészítő Főbizottságában máris lázas munka folyik, hogy az értekezlet sikere minden tekintetben biztosítva legyen.

Felhívás a cluji katolikus hivekhez

Katolikus Férfiak! Keresztény Testvérek!
A világon mindenfelé riadót fujnak. Forradalomra, háborúra usztítanak. Körülöttünk már nem egy országban tombol a véres küzdelem. Most már nem is gazdasági e háború, hanem lélekre megy. Nem politika, nem pártküzdelem, hanem lélekcsata; ezer és százezer lélekért való küzdelem Krisztusnak és az antikrisztusnak. S ezzel a lélekpusztítással szemben hol vannak a keresztény fiatalok az igazi emberek, az igazi férfiak, a látó, érző, tennikész, a küzdelemtől nem félo, a krisztusi lángban égő apostollek?

Jöjjetek ezért mindnyájan keresztény testvérek, különösen Ti férfiak és ifjak! Jöjjetek! Sorakozunk Krisztus Király zászlója alá!

Ne mulasszunk el egyetlenegy szentbeszédet se a Krisztus Király tiszteletére rendezendő négy-napos ünnepségekből.

Legyünk ott a háromnapos esti ájtatosságon, a szentbeszédeken, az ünnepi szentmisén, a gyónatószékeknél, az áldoztató rácsnál és a disznópólyán.

Tüntessünk Krisztus mellett, Istenünk mellett, Egyházunk mellett, a világ kereszténységével együtt! Ne legyünk se gyávák, se különbösek. A mai harc nyílt színvallást követel.

Az ünnepségek 1937 október 28-án este fél 7 órakor kezdődnek a Szent Mihály plébániáj templomban a következő sorrendben:

1. Triduum: 1937. október 28, 29, 30, csütörtök, péntek, szombat este fél 7 órakor a főterei templomban.

2. Ünnepi szentmise és közös szentáldozás 1937 október 31. vasárnap délelőtt 10 órakor a főterei templomban.

3. Műsoros disznópólyá 1937 október 31-én vasárnap délután 4 órakor a katolikus főgimnázium dísztermében.

4. Befejező Te Deum 1937 október 31-én, vasárnap este fél 7 órakor a főterei templomban.

A szentbeszédet dr. Csipák Lajos kanonok mondja.

Felnőtt férfiak! Ifjak! Adjatok példát a XX. század hitetlen emberének! Rázzátok fel a különböskéket, az alvókat, a patópálokat, szelidítsétek meg az irigyeket, békítsétek ki a haragvókat. A lelkebe éjjen bele Krisztus Király szava: „Ne féljétek! En meggyőztem a világot!”

Országszerte nagy előkészületek előzik meg az idei Krisztus Király ünnepét

Clujról jelentik: A Katolikus Népszövetség Központja minden tagozatának figyelmét külön körlevélben hívta fel, hogy az idei Krisztus Király ünnepét különös fénytel ünnepeljék meg. Ezért az ország minden katolikus plébániájára nagy előkészületeket tesz Krisztus Király méltó megünneplésére. A központhoz már több helyről befutott értesítések és tanácskéresek arról tesznek tanúságot, hogy csaknem minden helyen és minden plébánián, még a legeldugottabb faluban is a férfiak ünnepévé teszik Krisztus Király ünnepét, amely így méltó folytatása lesz az idén még február hó végén rendezett és országszerte megünnevelt „Credo” napoknak, valamint a Braşovban június hó végén tartott 3 napon országos katolikus nagygyűlésnek. Az év három kidomborodó és átfogó ünnepségei gyönyörű keretbe foglalják Krisztus Király uralmát az egyén, a család és a társadalom élete felett. Méltóképpen domborítják ki és teszik gyakorlatiassá a katolikus nagygyűlés vezérgondolatát: „Krisztust akarjuk az antikrisztussal szemben!” Ezért az idei Krisztus Király tiszteletére országszerte rendezett ünnepségek valahogyan kiemelkednek az eddig megszokott keretek közül és különösképpen minden igaz keresztény fűt Krisztus zászlója alá sorakoztatnak. Végeredményben minden egyházközség vezetőségének meg kell tudnia már egyszer, hogy kik azok a férfiak, akikre számíthat Krisztus és az Egyház. A mellveregető katolicizmusnak, amely rendszerint egy egyháztanácsos minőségben vél elegendőt tenni Krisztus parancsának és egyháza iránti hűségének egyszer már alól kell maradnia s előtérbe kell nyomulnia a másokért való áldozatkész lelkületnek, az egymásért való élés szent közösségének és az igazi, öntudatos, Krisztust megváltó élet őszinteségének. És pedig minden vonalon: Egyénben, iskolában, családban, istentiszteletben, fehérszaltalnál, zöldasztalnál, szórakozásban, viselkedésben, ruházatkodásban, népszerűségben, munkástervezésben s a társadalmi élet minden vonatkozásában. Ezt a gyakorlati munkát jelenti számunkra az idei Krisztus Király ünnep és ezt a gyakorlati munkát, mint vallástgyakorló cselekedetet kezdjük el már egyszer a férfiak.

AZ EGÉSZ VILÁG

a **MERCUR** SORSJEGYÁRUDÁBA veti reményét ...ÉS IGAZA VAN

Eddig ez a sorsjegyárudába annyi embert tett gazdaggá, hogy természetes, hogy minden húzás után a Mercur sorsjegyáruda játékosainak a száma jelentékenyen növekszik.

Menjen Ön is a MERCUR sorsjegyárudához és november 15-én, a 15. sorsjáték I. osztályának a húzása napján, gazdag ember lesz.

HUZÁS NOVEMBER 15-ÉN

MERCUR

Helyi cím: ..

DACIA BANK Rt. (Menetjegyiroda)
Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
 ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belsőidő: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **Dr Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.
 Köztraktokat sem örzünk meg és nem adunk vissza. Csak a választékos magánleveleket válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Időnként északkebb déli szél, változó felhőzet, a hőmérséklet alig változik.

HABSBURG HERCEGNŐT VESZ FELESEGÜL A HAGAI OLASZ KÖVET. Hágából jelentik: *Taliani hágai olasz követ a közeljövőben házasságot köt Margit Habsburg hercegnővel, néhai Lipót Salvaor főherceg leányával.*

Az Egyház nem avatkozik politikai harcokba. Tokióból jelentik: *Japán híradások szerint a Szentosz helyeseli azt a háborút, amelyet Japán folytat a bolsevizmus Kínában való terjeszkedése ellen. Az igazság ezzel szemben az, hogy az Egyház ugyan mindig rámutatott a kommunista tévedésekre és veszedelemre, azonban sohasem tévesztette szemé elől a katolikus tevékenység és a politikai tevékenység közötti különbséget. A Szentosz nem utasította távolkeleti képviselőit a japán kommunistaellenes politikai mozgalmakban való részvételre. A Szentoszoknak fontos összeköttetései vannak Kínával, mint elsőrendű missziós területtel. Az Egyház képviselői úgy teljesítik legjobban hivatásukat, ha teljes lélekkel végzik a hittérítés munkáját. Ez a leghatásosabb küzdelem a kommunizmus ellen.*

Elkobozták és összetörték Targu-Mureson a hagyományos piaci mérőeszközöket. Saját tud. A város hetipiacán a napokban megjelentek a mértékhiitelesítő hivatal emberei és a falusi aruoktól elkobozták a régi idők óta használatos hagyományos kupákat és vékakát, amelyekkel a falusiak a behozott gyümölcsüket, árujukat el-mérték. A hivatalos közegek ott a piacon nyomban megsemmisítették az elkobzott mérőeszközöket és figyelmeztették a falusiakat, hogy a jövőben csak súlymértéggel mérhetik áruikat. A Kereskedelmi és Iparkamara most az ügyben tel-terjesztést ad be az illetékes miniszteriumhoz, rámutatva arra, hogy ezek a mérőeszközök ezen a vidéken évszázadok óta használatosak és a va-sárló közönség is mindig meg volt velük eléged-ve. Az ősi szokásaiban megsértett falusiak dön-thető kíváncsisággal várják a miniszterium ér-tését.

VALÓSZÍNÜLEG SZENTGYÖRGYI ALBERT DR. A SZEGEDI EGYETEM TANÁRA KAPJA MEG AZ ORVOSI NOBEL-DIJAT. Stockholmból jelentik: *Az „Aston Bladet” értesülése szerint az ezévi vegytani és orvosi No-bel-díjat azon tudósok valamelyikének adják, akik a vitaminok kutatásával foglalkoznak. A lap legvalószínűbbnek tartja, hogy Szent-györgyi Albert dr., a szegedi egyetem taná-ra, a C. és P. vitamin felfedezője kapja meg az idej Nobel-díjat.*

A lublini vajdaság zsidó iparosait kitiltották keresztény ipartestületekből. Varsóból jelentik: *A lublini vajdaság iparkamarája határozati ja-vaslatot fogadott el, mely megtiltja, hogy zsidó iparosok keresztény ipartestületekhez csatlakoz-zanak. A zsidó iparosoknak jogukban áll saját ipartestületet alakítani, de ezeket nem ruházzák fel iparhatósági jogokkal. Mivel pedig közszük-ségletre dolgozó iparos-műhelyt csak az a mäs-ter vezethet, aki tagja valamely elismert ipar-tesztületnek, a lublini kerületben a zsidó ipar-osok csak a maguk házi és fagygyesületi körére szorítkozó munkát végezhetnek.*

Vezetőség választás a satumarei németj ref. egyházban. Saját tud. Vasárnap zajlott le a satu-marei németi részi református egyház presbiter-neinek választása. A legutóbbi választást az egy-házkerületi hatóság megsemmisítette. A mostani választáson a hivatalos lista győzött. Főgondnok-ka Bakcsi Gergely nyug. főgimnáziumi tanárt választották meg. A lemondó lett Gulva István rászédakodó.

ÖSSZEÜTKÖZÖTT KÉT ANGOL GÖZÖS — AZ EGYIK ELSÜLLYEDT. Londonból jelentik: *A Mersey folyó torkolatában két angol gőzös, a „Manchester Regiment” és a „Clan Mackensie” összeütközött. A „Manchester Regiment” még be tudott futni a liverpooli kikötőbe, a „Clan Mackensie” azonban úgy megrongálódott, hogy elsüllyedt. Legénysége elhagyta a hajót.*

KERESZTÉNYSÉG MANDZSURIÁBAN. Mukdenből írják: *Ezen a roppant kiterjedésű területen ma már számos keresztény misszió működik, Európa különböző népeinek részvete-lével. Mukdenben és Kirinben van a francia missziók székhelye, Fuszunban az amerikai, Lapingkaiban a kanadai, Jenkiben a német, Fszsikarban a sveici, Ilanban az osztrák, Je-holban a belga missziók székhelye. Ezekről a székhelyekről utazzák be a hittérítők sok ve-széllyel és fáradsággal a 30 millió lelket magabafoglaló nagy területet. Az első apostoli helynökséget 1838-ban állította fel XVI. Gergely pápa francia missziók területén. Kirinben, amely egyébként nagy buddhista kegyhely is, van egy hatalmas katolikus templom, püspöki székhely és szeminárium.*

A szászok érdekes zászlópere a közigazga-tási bíróság előtt. Cluj Saját tud. A közigazga-tási tábla érdekes ügyet tárgyalt. A bistritai szászok politikai szervezetének vezetője, Hein-rich Zobel azzal a panasszal élt a nasaudi pre-fektus ellen, hogy folyó évi július 22-iki határo-zatával megtiltotta azt a szokásjogon alapuló gyakorlatot, hogy román nemzeti ünnepek alkalmával a nemzeti zászló mellett a szász lobogó-kat is kitűzhessék. Közismert, hogy az ardeali szászok évszázados különböző kiváltságokkal ren-delkeztek, amelyekről nem szívesen mondanak le. Minden ilyen szokásjogokat érintő esetben a bírói és közigazgatási fórumok előtt körömsza-kadtáig védenek. Jelen panaszukban is arra az 1923-ban kelt belügyminiszteri határozatra hi-vatkoznak, mely megengedi a nemzeti színekkel együtt a szászok színeinek a használatát is. A közigazgatási tábla tegnapi tárgyalásán a pa-nasztevőket Porschner Gusztáv ügyvéd képvise-lte, míg a nasaudi prefektus nem képviseltette magát. Dr Porschner védő évszázados jogokra és a fent említett belügyminiszteri rendeletre hivatkozik, amely még az albaiuliai határozaton alapul. Kiemelte a szászok lojalitását és hogy a prefektusi tiltó rendelet nemzeti érzéseiket sér-tette meg. A közigazgatási bíróság az új köz-igazgatási törvény végrehajtásának 23-ik szak-a-szára hivatkozva, elutasította a szászok pana-szát. E szakasz ugyanis a zászlóügyek rendezé-sét közvetlen a prefektusokra bizza. Tehát a Na-saudi prefektus jogának tudatában járt el. Kü-lönbben a panaszba formai hiba is csuszott be, amennyiben nem csatolták a szászok a jogaikat biztosító belügyminiszteri határozatot. A köz-igazgatási bíróság döntésével szemben a szászok a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz fordultak.

Malaxa Művek Bucuresti
Halta Titan, felvesz azonnali belépésre, képesített, igazoló papirokkal rendelkező: esztergályos, véső, ayaluló, furó, szerelő, lakatos, vas- és rézöntő munkásokat.

A céltévesztett golyó átfurta egy munkás nyakát. Satumare. Saját tud. Sulyos szerencsét-lenség történt a Lomási Eurdóipar satumarei telepén. Bora Miklós fatelepi tisztviselő a fa-rakások között Zsukan György nevű banktisztvi-selő barátjával Browninggal céllövő gyakorlatot rendezett. Az egyik célt tévesztett golyó átfurta a közelben dolgozó Csorba László munkás nya-kát. Csorba eszméletlen állapotban, véresen ter-ült el a földön. A kihívott mentők a Demian szanatóriumba szállították, ahol gondos ápolás alá vették. Állapota nagyon sulyos. A rendőrség megállapította, hogy a fegyver Zsukan Györgyé volt, akinek nincs is engedélye. A lövöldöző tisztviselők ellen megindult az eljárás.

VILÁGSZERTE NAGY AZ ÉRDEK-LŐDÉS AZ EUCHARISZTIKUS BÉLYE-GEK IRÁNT. Budapestről írják: *A világ filatelistáit hetek óta izgatja az eucharisz-tikus kongresszus alkalmából kibocsátásra kerülő bélyegsorozatok sorsa. A magyar bé-lyegkereskedők bejelentették igényüket a blokkokra és kérték, hogy az eucharisztikus kongresszus alkalmával kibocsátásra kerülő százezer blokkból lehetőleg nagy részt kap-janak, mivel a magyar bélyegkereskedőknek amugy is rosszul megy és az eucharisztikus bélyegek iránt a külföldön igen nagy az ér-deklődés. A napokban egy nagyobb üzletkötés máris létrejött. A The International Olym-pian Company, amelynek székhelye London-ban van, 40.000 eucharisztikus bélyegblokkot vásárolt meg egyik nagybank garanciája mellett, blokkonként 3.48 pengő áron (ez a hivatalos ár) azzal a feltétellel, hogy az eset-leg visszamaradó teljes mennyiséget is haj-landó megvásárolni. A vételár tehát közel 160.000 pengő. Hír szerint a fennmaradó részből egyharmadot, azaz 20.000 blokkot kapnak a kereskedők, egynegyedrészt, azaz 15.000 blokkot a gyűjtőknek boecátanak ren-delkezésére, 25.000 blokkot pedig az egyen-ként vásárlók, elsősorban pedig az eucharisz-tikus kongresszuson résztvevők rendelkezé-sére tartanak fenn.*

Újabb kétszáz vámmentes traktor behozata-lát engedélyezte a kormány. Bucurestiből jelen-tik: *A mezőgazdasági kamara uniójának kéré-sére a kormány 200 traktor vám- és díjmentes behozatalát engedélyezte. A gépeket a mezőgaz-dasági központoknak adják ki.*

Van Zeeland belga miniszterelnök beadta lemondását

Válság a kormánytöbbségben. — Szocialista politikus kormányalakítására számítanak

Brüsszelből jelentik: Van Zeeland minisz-terelnök hétfőn beadta lemondását. A belga kormány tagjai hétfőn minisztertanácsot tar-tottak, amelyen Van Zeeland tájékoztatta mi-nisztertársait arról az elhatározásáról, hogy be-nyújtja lemondását a királynak. A miniszterek kijelentették, hogy ilyen körülmények között célszerűnek látják az egész kormány lemondá-sát. Minisztertanács után Van Zeeland a kirá-lyi palotába ment és átnyújtotta lemondó le-velét. A miniszterelnök távozása után a kor-mány tagjai nyilatkozatot szövegeztek meg, melyben kifejezésre juttatják Van Zeeland iránt bizalmukat és ragaszkodásukat.

Van Zeeland levélben bejelentette a képviselőház elnökének, hogy mandátu-máról is lemond.
 Mint ismeretes, Van Zeelandot ez év áprilisá-ban választották meg a brüsszeli kerületben

Degrelle Leó rexista vezérrel szemben. Van Zeeland hétfőn este a brüsszeli rádióban mon-dott beszédében indokolta meg lemondását. Elmondotta, hogy hónapról-hónapra egyik rá-galmat a másik után kellett visszautasítania, míg végül a parlament elé vitte a vitát. Le-mondását akkor elhalasztotta. Szabadságra ment, de távolléte alatt a kormánytöbbségben válság keletkezett. Tetőzte mindezt a Nemzeti Bank ügye, amelyről kijelentheti, hogy őt sze-mélyesen nem érinti. A Nemzeti Bank és a maga érdekében is mielőbb világozottság kell teremteni az ügyben és ezért szükséges, hogy visszanyerje cselekvési szabadságát.

Brüsszeli körökben azt hiszik, hogy az új miniszterelnök Ingenleek, a kamara szocialista elnöke lesz. Emlegetik De Man pénzügyminis-ter nevét is. Ingenleek a király bizalmas ba-rátja.

Tehetetlenül áll a rendőrség a Xenopol-utcai gyilkosság előtt

Oradea. Saját tud. Tóth István gyógyszerészegéd titokzatos meggyilkolásának ügyében még mindig holtpontra áll a nyomozás. Harmadik napja, hogy holtan fekszik a 39 éves gyógyszerészegéd és a rendőrség még mindig teljes sötétségben tapogatózik. A gyilkosság színhelyén hétfőn ismét szemlélet tartottak, de a gyilkos semmi nyomot sem hagyott maga után. Átkutatták Tóth István fiókjait, számtalan női fénykép és szerelmeslevél került elő, ami csak megerősítette a rendőrségnek azt a feltevését, hogy a gyilkosságot a gyógyszerészegéd valamelyik nőismerőse követte el. Most a „Zozo”, „Juci”, „Irmus”, „Muki”, „Rózi” és számtalan ilyen aláírási fényképek, levelek aláíróinak személyazonosságát igyekeznek megállapítani. A szomszédok ismerősök, rokonok vallomását sem tudta eredményesen felhasználni a rendőrség. Egyik

szomszéd ugyan látott szombaton a késő délutáni órákban Tóth lakásáról egy izgatottan viselkedő nőt kishannni, aki a kaput is bezárta, de személyleírását nem tud adni róla. A második helyszíni vizsgálat közben érkezett meg a meggyilkolt gyógyszerészegéd édesapja Torockóró. Tóth édesapját lesújtotta fia tragikus halálának híre.

Kihallgatta a rendőrség még Fried Ionát, Tóth István második feleségét is, aki hatévi ismeretség után ment férjhez a gyógyszerészegédhez. Házaságuk azonban csak három napig tartott, mert Fried Iona rájött, hogy Tóth a házasság után is fenntartotta régi lakását és ott folytatta addigi legényéletét.

A rendőrség büntügyi osztálya minden embert a gyilkos kézrekerítésére mozgósította.

November 9-én leplezik le Moşoiu tábornok szobrát. Oradea. Saját tud. A Moşoiu tábornok emléket őrző bizottság legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy Moşoiu Traian tábornok mellszobrát, amely a görög katonai templom előtt már teljesen készen áll, november 8-án fogják leleplezni. A leleplezési ünnepélyen képviselteti magát a kormány és a liberális párt központja, és a helyi szervezete, valamint az országai társadalom előkérőjei.

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja hogy a

„ZEPHIR“
kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt 24 órán át,
egy normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**

„ELITE“ tűzhely kályhagyára
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

A nyomdászok hangversenye és táncmulatsága iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg városunk közönsége körében, ami érthető is. A műsort a Liszt Ferenc Zenekar 45 tagú szimfonikus együttese Kéler Béla Ünnepi nyitányával vezeti be. Utána az Építőmunkások Dalköre, majd a Gutenberg Dalkör egy-egy dalszámmal szerepel. A Liszt Ferenc Ének- és Zenekar Gounod: Faust, keringő és kórus a II. felvonásból c. művét mutatja be. A szólóisták: K. Them Juci, Csorba János, Kiss B. László és Szabó Imre lesznek. Utána ismét az Építőmunkások Dalköre egy szép népdalegyüttessel szerepel és zárószámként a Gutenberg Dalkör a Liszt Ferenc Zenekar kíséretével Strauss János örökszép Kék-Duna keringőjét mutatja be. Az építőmunkások dalárdáját Soós András karnagy, a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar és a Gutenberg Dalkör vezetői András Ede zenetanár, országos karnagy vezényli. Hangversenymester: Kriszta Miklós. A művészi estély október 30-án, szombaton este 9 órai kezdettel a Református Kulturpalotában (Alexandri-utca 31.) lesz megtartva. Belépő-díj 25 lei személyenként. A tánchoz a zenét egy kitérő összetételű, 8 tagú dzsessz-zenekar szolgáltatja. A munkás dal- és zenekultúra e gyűnyörű ünnepére városunk minden polgárát meghívja és elvárja az oradeai nyomdász-szervezet kulturális szakosztálya.

Meghalt Hermann Herder, a világhírű könyvkiadóvállalat főnöke. Berlinből jelentik: Hermann Herder kereskedelmi tanácsos, a világhírű Herder könyvkiadóvállalat idősebb főnöke 74 éves korában meghalt. Benne a katolikus Németország igen értékes szellemi vezetője volt. A kiadóvállalat élén töltött öt évtizedes munkássága a katolikus német kultúra legszebb fejezete volt.

Zürichi zárlat. Párizs 14.54. London 21.47 fél. Newyork 433.75. Brüsszel 73.16. Milánó 22.85. Amszterdam 239.85. Berlin 174.30. Bécs 80.30. Prága 15.19. Varsó 82. Belgrád 10. Bucuresti 325.

A Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egylet f. hó 31-én, vasárnap d. e. fél 12 órakor az oradeai Református Árvaházban az építkezések befejeztével ünnepélyes igazgatósági ülést tart. Október 31-én este 6 órakor pedig az olasz református templomban reformációi emlékünnepeket rendez.

MEGHALT A SATUMAREI VASUTI SZERENCSETLENSÉG MÁSODIK ÁLDOZATA. Saját tud. Megirtuk, hogy a Satumare-baiamarei vasutvonalon, Busag község határában a bányavárosból kiinduló személyvonat az egyik dültőn elütött egy lakodalmas néppel telt szekeret. A szekeren tizenketten ültek, akik közül Rus Nistor coltrai gazdálkodót a mozdony kereke halálra gázolta. Három sebesültet, névszerint Rus Joant, Muresan Pamfilnét és Sarca Teréziát súlyos kéz- és lábtöréssel a satumarei közközházba szállították. Hétfő este Rus Joan is kiszendetett ezzel a vasuti szerencsetlenség halálos áldozatainak száma kettőre szaporodott.

SPORT

Romániát és Jugoszláviát felvették a Középeurópai Kupába

Rómából jelentik: A Középeurópai Kupa bizottságának ülésén egyhangú határozattal úgy döntöttek, hogy Romániát és Jugoszláviát az 1937. próbaévi eredményei alapján véglegesen felveszik a Középeurópa Kupa államai közé. Egyelőre azonban csak egy-egy csapattal. Svájc visszavonulása után megüresedett két hely betöltéséről még nem döntöttek, erről csak a decemberben összeülő KK-közgyűlés határoz majd.

Elhatározták egyébként, hogy a jövő évben a párizsi világbajnokság ellenére is megrendezik a Középeurópa Kupát, még pedig oly módon, hogy a döntőt már augusztus 8-án megtartják.

Belföldi sporteredmények

B) Ligában
Bucureşti: Macabi—Jahn 3:0 (1:0).

C) Ligában
Cluj: CFR—KAC 1:1 (1:0).
Oradea: Vestul—Törékvés (Salonta) 3:1 (1:0).
Ghires: Sodronyipar—ASU 1:1 (1:1).
Gherle: Solvay—Congri 2:2 (2:1).
Arad: RMTE—Olimpia 2:1 (0:0).
Timişoara: USA—Fratelia 2:2 (1:1), Electrica—Progresul 4:1 (1:0). Galvani—Banatul 3:1 (1:0).
Lugoj: Lonea SC—LMTE 4:1 (1:0).

Kerületi bajnokságért
Oradea: Makkabea—Csendörök 1:0 (0:0), Vasas—CAO B) 3:1 (2:0).
Satumare: Törékvés—Seini 2:0 (1:0).
Timişoara: Bohn—Fortuna 3:2 (1:1). — Pátaria—Vulturii 2:0 (1:0). — Freidorf—Csendörök 1:0 (1:0).
Jimbolia: ZsSE—Hertha 3:0 (0:0).
Arad: Titanus—Juventus 8:4 (3:1). — Tricolor—Astra 4:4 (3:1). — Unirea—Aparta 3:1 (2:1). — Transilvania—Hakoah 3:2 (2:1).
Cluj: Napoca KMSC 2:1 (0:0). — Echo Reuniunia 2:2 (2:1). — Unirea—KAC B) 5:1 (3:0).

Hülföldi sporteredmények

Csehszlovákia—Ausztria 2:1 (0:1).
Prágából jelentik: 36.000 főnyi néző előtt folyt le az Európa Kupa mérkőzés, melyet Hertzka Pál mindkét fél megelégedésére vezetett le. Az első félidőben az osztrákok voltak főnyerőben Göljüket a 19. percben a balszélső Nummer révén érték el. A második félidőben a csehszlovákok lelkes játékkal Ríha és Kloc gójjal megérdemelték az eredményt.

Berlin: Németország—Norvégia 3:0 (1:0). Mindhárom gólt Sifling lőtte. 1928 óta ez az első eset, hogy a németek győztek a norvégiek felett.

Belfast: Anglia—Írország 5:1 (2:0).

Bécs: Prága—Bécs 1:0 (1:0). A győztes gólt a 22. percben Ecch szerezte.

A VENUS KIHIVTA A ROMÁN VÁLOGATOTTAT. Bucurestiből jelentik: Az országos bajnokságot, a Venus érdekes javaslatot tett a labdarugószövetségnek. 500 ezer leit ajánlott fel, ha kiállítják ellene az országos válogatottat, amellyel össze akarja mérni az erejét. Nem valószínű azonban, hogy a szövetség eleget tesz e kérésnek.

KÖZGAZDASÁG

Közyűlést tartott Aradon a Kereskedelmi Testületek Szövetsége

A termelés fellendülése ellenére a fogyasztóközönség helyzete nem javult s így a vásárlási kedv ma is lanyha. A kereskedői nyugdíjintézet kérdése. — A bélyeg és illeték körüli zavarok

Az Ardeali és Banati Kereskedelmi Testületek Szövetsége vasárnap közgyűlést tartott Aradon. A közgyűlésen Ardeal és Banat számos városból érkeztek küldöttségek, hogy a nagyfontosságú problémák megvitatásába belekapcsolódhassanak. A közgyűlést Domán Sándor elnök nyitotta meg, aki utalt arra, hogy a kereskedők súlyos gondjai időszerűvé teszik azt, hogy az egységes állásfoglalás érdekében a Kereskedelmi Testületek Szövetsége megkeresse az özszerkesztetést az okiráltságbeli kereskedő szervezetekkel.

— A jövőnk útját — mondotta — csak a nagyobb egység teheti gondtalanná. Ezek után dr. Szöllősi Zsigmond főtitkár szólalt fel, aki utalt arra, hogy a gazdasági élet fellendülését a kereskedők kellőképpen nem élvezik. Ennek oka az — mondotta — hogy az ipari cikkek fokozottabb készítése és a termelés fellendülése ellenére a milliósok kivevő fogyasztó közönség helyzete nem javult s így a vásárlási kedv ma is lanyha.

Szöllősi dr. ezután a kereskedői nyugdíjintézet tervezet megvalósításáról beszélt s hangsúlyozta, hogy a szövetség sokkal kedvezőbbnek képzei, ha az említett szerv nem törvényrendelet, hanem parlamenti tárgyalás alapján születne meg, mert így a törvény nyilvános

vitára s a kérdés behatóbb megtárgyalására, emellett a törvényt nem lehetne parlamenti vita nélkül egy újlag kiadott törvényrendelettel megsemmisíteni.

Kedvezőtlen hatást vált ki, mondotta ezután, az a körülmény, hogy a kereskedelmi és ipari miniszterium az alkalmazottak állampolgári jogosságán tulmenő követelményeknek rögtön érvényesítését kívánja. Megnyugtató azonban, folytatta beszédét, hogy a kormányon levő pártelnök ennek a kérdésnek élet vette.

A főtitkári jelentés után Endre Károly, a timisoarai Kereskedők Egyesületének főtitkára tartott előadást, amelyben a bélyeg- és illeték törvények körüli zavarokra mutatott rá. Javaslatára a közgyűlés négytagú bizottságot küldött ki, hogy emlékiratba foglalja össze ezeket a kérdéseket s a memorandumot eljuttassa az illetékes miniszteriumhoz. A bizottság tagjai: Szöllősi Zsigmond (Arad), Endre Károly (Timisoara), Böhm Arpad dr. (Timisoara) és Izsák Mihály (Oradea).

A közgyűlés végén Domán Sándor elnök indítványára elhatározták, hogy a főtitkár javaslatot készítsen abban az ügyben, hogy az ipari vállalatok tartózkodjanak kicsinybeni előadástól, mint arra a közelmúltban több sajnálatos példa volt.

Minőségileg kitűnő, mennyiségileg gyenge a szilágy megyei bortermés, Simleul-Silvaniei. Saját tud. Tekintettel arra, hogy az idén a szokottnál valamivel hamarabb fogtak hozzá Sajaj megyében a szüretkezéshez, a legtöbb heien mar be is fejezték. Az eredmény helyek szerint változik, a szőlősgazdák azonban általában megvannak elégedve az idei terméssel. Minőségileg mindennél kitűnő az eredmény s csak a mennyiség ellen vannak panaszok, mert ebben az évben, a tavalyinál jóval kevesebb bor termelt. Az ezévi termés a tavalyinak körülbelül csak a kétharmadát érte el. Cukortartalma, a klosterneburgi mérő szerint, általában 20—26 fok. Az árak jóval magasabbak az elmúlt évinél.

Szigorítják a külföldi gyapju behozatalát. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a gyapjueldolgozó gyarak a szükséges nyersanyagának 75 százalékát szerezhették be eddig külföldről és csak 25 százalék belöldi gyapju feldolgozására kötelezte őket a törvény. A kormány gazdasági bizottsága legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a jövőben megszigorítják a külföldi gyapju behozatalát és kötelezik a gyapjufeldolgozó üzemet, hogy nyersanyagszükségletük 50 százalékát belöldön szerezzék be.

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztő: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbály István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loscheri Kázmér:

Egyházatyák kora

A legnagyobb és legrészletesebb vallalkozása az ideiglenesnek: Mindenkinek ismernie kell! — Az egész világ más szimben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó eretneksegeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lei, kötve 2000 lei és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötet) példányok) havi 200 lei részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok” könyvosztályánál

PALMA kaucsuksarkoó

hordanak, mert az évtizedek folyamán meggyőződtek arról, hogy a legtartósabbak.

Vigvázunk a védjegyre!

Panaszkodik a termelőkre a Fakereskedők Egyesülete. Arad. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta meg az Ardeali Fakereskedők Egyesülete rendes évi közgyűlést. A közgyűlés keretében Mezei Márton (Oradea) elnök megnyitotta után Bán Vilmos titkár megemlékezett arról, hogy valóságos izgatás folyik a fakereskedők ellen a drága árak miatt, holott az árdragulásnak elsősorban a termelők az okai. Veszélyes körülmény, mondotta, továbbá az is, hogy a termelők nem tartják be az árak osztályozását. A kereskedők megelhetésére csapászerű, hogy a 25 százalékos drágulás mellett a minőség is legyengült. A közgyűlés elhatározta, hogy tiltakoznak az UGIR faosztályánál az ellen, hogy a termelők figyelmen kívül hagyják az eddigi osztályozási szabályokat s amennyiben ez nem vezetne eredményre, úgy közös mozgalommal próbálják a fatermelőket jobb belátásra bírni. Panasz hangzott el végül amiatt is, hogy a számla bruttó összege után követelik a hatóságok a forgalmi adót éspedig a fuvart is bele érve. Elhatározták ép ezért, hogy Oradea mintájára egyezményt létesítsenek a termelőkkel, hogy az árut „ab” feladóállomás számlázzák.

A mezőgazdasági gépközpontok rendeltetése. Bucurestiből jelentik: Már többször foglalkoztunk a kormány azzal az elgondolásával, melynek értelmében az országban 100 mezőgazdasági kzpontot állít fel. Minden központhoz négy traktort adnak, hogy a szántásnál segítségükre legyen a kisgazdáknak. A gépek egyrésze megérkezett és ezzel kapcsolatosan az Adeverul munkatársa beszélgetést folytatott Sassu földművelésügyi és Ilasievici nemzetvédelmi miniszterekkel. A lapközleményekből megtudjuk, hogy a traktorok kettős célt szolgálnak, a szántáson kívül adott esetekben a hadsereg támogatását is célozzák. A most lezajlott hadgyakorlatok alkalmával már számos traktort ki is próbáltak és a teljesítőképességüktől a szakemberek a legteljesebb elismerés hangján nyilatkoztak. A napokban újabb 100 traktor érkezik és akkor átadják a létesített mezőgazdasági központoknak.

Mennyi a mezőgazdasági szerszámok és eszközök száma? Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium közzétette az ország mezőgazdasági szerszámainak és eszközeinek adatait. Faeke 707.026, vaseke 1.371.284, kétbarázdas eke 192.667, ekek száma összesen: 2.264.977. Faborona 1.480.507, vasborona 585.035, összesen van 2.065.542 borona. Lókapá fából 239.324, vasból 343.063. Lókapák összesen: 582.387. Kaszák: 3.265.866. Sarlók: 5.435.542. Lapátok: 2.741.774. Villák: 4.757.233. Gereblyék: 3.695.441. Lógereblyék: 13.385. Összesen 3.708.826 bereblye. Ásók 6.875.027. Veremvágó: 889.628. Fejsze: 3.853.087. Járművek: 2.362.926. Ebből lószekér 1.323.886. Szarvasmarhaszekér 1.039.040. Ezekből Erdélyben van: 717.730 eke, 643.682 borona, 118.360 lókapá, 1.176.450 kasza, 11.636.191 sarló, 938.946 lapát, 166.542 villa, 1.459.140 gereblye, 1.959.855 kapa, 339.233 veremvágó, 1.362.638 fejsze, 516.914 szarvasmarhaszekér és 247.132 lószekér.

LEGUJABB

Sanghaiban az angol katonák rálöttek a japán repülőgépekre

Hirota külügyminiszter lemond. Az új külügyminiszter szakít az angolbarát politikával. A japán csapatok bevonultak Tasangba

Londonból jelentik: A Daily Express jelentése szerint angol katonák rálöttek három japán repülőgépre, mely elrepült a sanghai nemzetközi negyed felett. A japán-kínai háború kitörése óta első ízben történt meg, hogy angol katonák japán repülőgépre löttek.

Tokióból jelentik: A hadsereghez közelálló Teito című lap számol Hirota külügyminiszter közeli lemondásának lehetőségével. A lap Hirota legvalószínűbb utódjával Sigemicu jelenlegi moszkvai japán nagykövetet tartja. Sigemicu mostani berlini útját a lap arra magya-

rázza, hogy tájékozódást kíván szerezni, mielőtt elfoglalná helyét a külügyminisztérium élén. Az új külügyminiszternek ugyanis a lap szerint az lesz a feladata, hogy szakítson a külügyminisztérium angolbarát hagyományával.

Sanghaiból jelentik: A japán csapatok neves harc után kedd reggel bevonultak Tasangba. Ez a város volt a kínai arcél kulcspontja. Egyébként az előző harcokban a város teljesen romhalmazzá változott.

A kínai csapatok a tiencsin-pukai vasútvonal mentén ellentámadásba mentek át.

A magyarországi parlament két háza megkezdte az új ülészeteket

A képviselőház új elnököt választott. A felsőházban szerdán lesz a tisztújítás

Budapestről jelentik: Sztranyavszky Sándor elnök kedd délelőtt 10 órakor nyitotta meg a képviselőház új ülészetének első ülését. Bemutatta a kormányzói kéziratokat az előző ülészetek berekesztéséről és a mostani ülészetek egybehívásáról. Elparentálta a nyári szünet alatt elhunyt Horthy Istvánt, Gál Sándort, Pekár Gyulát és gróf Ráday Gedeont. Bemutatta az időközben választott képviselők mandátumait.

A képviselőház alelnökéül Bobory Györgyöt és Korniss Gyulát választották meg. Eddig Korniss Gyula és Tahy László voltak a Ház alelnökei. A választás megejtése után Hóman Bálint, Bornemisza és Lázár miniszterek nyújtottak be kisebbjelentőségű törvényjavas-

latokat, majd megkezdtek a Ház új bizottságjainak megválasztását.

A képviselők az ülészetek megnyitásán főként nagy számmal jelentek meg.

A felsőház ülészetét délelőtt 11 órakor nyitotta meg gróf Széchenyi Bertalan elnök. Elparentálta a szünet alatt elhunyt felsőházi tagokat, majd bejelentette, hogy a felsőház szerdán délelőtt 10 órakor újból ülést tart, amelyen megválasztják a tisztviselőket és a bizottsági tagokat.

Bobory György megválasztása által megüresedett a belügyi államtitkári szék. Utóda illetőleg különféle kombinációk vannak fontolómban.

Nemzetközi kasszafúró bandát tartalmatlanná a budapesti rendőrség

Brasovba, majd Bucurestibe készültek a kasszafúrók, akiket rajtaütészerűen fogták el a budapesti Keleti Pályaudvaron

Budapestről jelentik: Izgalmas nyomozás után leplezett le a budapesti rendőrség három nemzetközi kasszafurót, akik a párizsi gyorsérkeztek és Romániába akartak utazni. A keleti pályaudvarra hétfő este befutott párizsi gyorsvonat párizs-bucuresti közvetlen kocsijában, takarítás közben, az egyik másodosztályú fülkében a kocsitisztító három különösformájú vascsövet talált a fűtőtest alatt. Azonnal felhívta rá a pályaudvari detektiv-kirendeltség figyelmét. A detektívek megvizsgálták a csöveket és megállapították, hogy azok kasszanyitók szerszámok. Ugyanebben a fülkében egy román hölgy is utaztát Párizsból Bucuresti felé. Elmondotta a detektíveknek, hogy három férfi utitársa van, akik arra kérték, hogy vigyázzon a bőröndjeikre, amíg visszatérnek. A vonat ugyanis három óra hosszig áll a keleti pályaudvaron és addig meg akarják nézni a magyar fővárost. A detektívek tüzetesebb vizsgálat után modern kasszafúró szerszámokat, villamos zseblámpákat, feszítővasakat és gumikesztyűket találtak a dupla-

fedelű bőröndökben. A bőröndöket újra lezárták és megállapodtak abban, hogy ha a három férfi ismét visszatér a fülkébe, megbeszélte jellelni fogja ezt velük. Félórával később a leszálló detektívek rajtaütötték a szélhámosokat mind a hármat előállították. Önként mentek a rendőrségre az említett román hölgyutas is, az elfogottakban szembesítéskor felismerte a társait. A három kasszafúró osztrák utlevél igazolta magát. Az egyik utlevél Reuss Arnold 30 éves tisztviselő, a másik Müsler József 25 éves ügynök, a harmadik Meller Jakab 25 éves ügynök nevére volt kiállítva. Kihallgatás során bevallották, hogy Brasovba akartak utazni azzal a céllal, hogy ott néhány betörést kövessenek el, majd tovább mentek volna Bucurestibe. Brasovban egy negyedik társuk várja őket. Ennek kézrekerítésére a budapesti rendőrség rádiógram útján érintkezésbe lépett a román hatóságokkal. Egyben felhívta a bécsi rendőrséget is, hogy folytassa le a nyomozást a kasszafurók előéletére vonatkozólag.

Apcéki híradások

Lakás

Kiadó

a Wilson-utcában forgalmas saroküzlet mellékhelyiséggel, vendéglőnek, borbéllynek, fűszeresnek vagy hentesnek. Cim: Popovics iroda, Oradea, Strada Episcopul Radu 2. sz.

Kapualatti bejárattal utcai butorított szoba kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga No. 7.

Kertvárosban

2 szobás modern magánház november 1-re kiadó. Oradea, Strada Cantacuzino 60. Ertekezni: Telefon 802. sz. Dallos.

Utcai háromszobás lakás mellékhelyiséggel, november 1-re kiadó. — Utcai butorított szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6. szám.

Kiadó december 1-re 2 szobás mellékhelyiségekkel álló uri lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Kiadó 1 szobás, szép utcai lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Moldova 22.

Alkalmazás

Fűszer,

csemege és kirakattrendező ügyes, fiatal kereskedőszeged felvesz a Népszövetségi Hanga, Oradea; Reg. Ferdinand-uti üzlete.

Fiatal uriaszony házvezetőnek elmenne magános hölgyhöz, vagy idősebb házaspárhoz. Cimeket a kiadóba kér.

Házvezetőnek, bejárónak elmenne özvegyasszony, vidékre is. Burikne Oradea, Str. Turnatorului 7.

Adás-vétel

Fajgyümölcsfák, díszeserjék, ablakkereszusok és fenyők kaphatók Széles fáskola, Oradea, Str. Hasdeu 5.

Zefir kályhát keresünk megvételre. Oradea, Agrártakarék.

Eladó

olesón, szabad kézből egy szép, lapos dupla-fedelű férti aranyóra. Közelebbi megtudható a kiadóhivatalban.

Középeurópai Kupába

Külföldi sportesemények

Chiosz-erőszak — Anzán, az 1937-es...
 A magyar labdarúgó-válogatott...
 A magyar vízilabda-válogatott...
 A magyar kézilabda-válogatott...
 A magyar röplabda-válogatott...
 A magyar kosárlabda-válogatott...
 A magyar birkózó-válogatott...
 A magyar tornász-válogatott...
 A magyar atlétika-válogatott...
 A magyar labdarúgó-válogatott...
 A magyar vízilabda-válogatott...
 A magyar kézilabda-válogatott...
 A magyar röplabda-válogatott...
 A magyar kosárlabda-válogatott...
 A magyar birkózó-válogatott...
 A magyar tornász-válogatott...
 A magyar atlétika-válogatott...